

สมศ. ประเมินปี 67 เสร็จสิ้น ภาพรวมผลการประเมินสถานศึกษา น่าพอใจ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกว่า 90% พบแบบอย่างที่ดีมากกว่า 100 ตัวอย่าง

นำเสนอเมื่อ : 2 ต.ค. 2567

กรุงเทพฯ 1 ตุลาคม 2567 – สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ. เผยการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบปี 2567 เสร็จสิ้นแล้ว โดยมีสถานศึกษาเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้นกว่า 5,000 แห่ง สูงกว่าเป้าหมายเดิมที่ตั้งไว้เกือบ 20% สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือ
ร่วมใจของหน่วยงานต้นสังกัดและความมุ่งมั่นตั้งใจของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพ
ปริมผลการประเมินในภาพรวมน่าพอใจ มีสถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานกว่า 90% พบแบบอย่างที่ดีมากกว่า 100
ตัวอย่าง พร้อมชี้จุดเด่น ขอคนพบสำหรับการพัฒนาของสถานศึกษา

ดร.นันทา หงวนดัด รักษาการผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
กล่าวว่า ขณะนี้การประเมินคุณภาพภายนอกประจำปีงบประมาณ 2567 ซึ่งทำการประเมินในช่วงเดือนกรกฎาคม -
กันยายน 2567 ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว
โดยสามารถประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองผลให้แก่สถานศึกษาในระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
(ศูนย์พัฒนาเด็ก) จำนวน 2,055 แห่ง และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3,020 แห่ง
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ประเภทโรงเรียนนานาชาติ 20 แห่ง
และदानการอาชีวศึกษา จำนวน 44 แห่ง รวมทั้งสิ้น 5,139 แห่ง ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 939 แห่ง

สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ปี พ.ศ.2567 -2571 นี้ สมศ.
มุ่งเน้นประเมินเพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพ (Quality Improvement)
จึงไม่มีการตัดสินผลว่าผ่านหรือไม่ผ่าน โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้
หากสถานศึกษามีผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณ
ภาพสถานศึกษา ถือว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอก “เป็นไปตามมาตรฐาน”
แต่หากสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒ
นาคุณภาพสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ถือว่า “อยู่ระหว่างการพัฒนา”
ซึ่งภายหลังจากการประเมินคุณภาพภายนอกประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 พบว่าสถานศึกษาทั้ง 3 ระดับ
มีขอคนพบที่โดดเด่นเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) สามารถเป็นแนวทางให้สถานศึกษาอื่นๆ
นำไปประยุกต์ใช้ได้กว่า 100 ตัวอย่าง

นอกจากขอคนพบที่โดดเด่นแล้ว ยังมีขอคนพบที่เป็นจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา 3 อันดับแรก
ของแต่ละประเภทสถานศึกษา ดังนี้

การศึกษาปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็ก มีขอคนพบที่เป็นจุดเด่น ประกอบด้วย 1) เด็กส่วนใหญ่มีความสุข
ร่าเริงแจ่มใส มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เล่นแสดงความรู้สึกควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมทั้งตนเองและผู้อื่นได้
รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เหมาะสมตามวัย 2) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่
เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานภายนอก
สื่อสารให้ความรู้
สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
ส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กกับชุมชนเป็นอย่างดี 3)
ครูหรือผู้ดูแลเด็กมีการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปลูกฝังคุณธรรมและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

โดยการบูรณาการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในกิจวัตรประจำวัน
ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความต่อเนื่องเป็นระบบ จุดที่ควรพัฒนา ประกอบด้วย 1)
เด็กบางส่วนยังไม่สามารถคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาได้ตามวัย
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่สามารถส่งเสริมให้เด็กส่วนใหญ่มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างต่อเนื่อง
2) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยบางส่วนขาดการนิเทศและประเมินการปฏิบัติงานของครูหรือผู้ดูแลเด็ก
ขาดการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือผู้ดูแลเด็ก
แนะนำ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูหรือผู้ดูแลเด็กยังไม่สม่ำเสมอ
ส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง 3)
หลักสูตรของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยบางส่วนไม่สอดคล้องตามบริบท
ขาดการประเมินผลการใช้หลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
และขาดการปรับปรุงทบทวนหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน
ส่งผลให้การนำไปสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อค้นพบที่เป็นจุดเด่น ประกอบด้วย 1)
สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของเขามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม
และมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2)
สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษาหรือตามนโยบายที่ต้นสังกัดกำหนด
มีแนวทางป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ติดตามเฝ้าระวัง ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ภัยพิบัติ 3)
สถานศึกษามีการจัดทำแผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพและ
ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาทางด้านวิชาชีพและการจัดการความเสี่ยงความปลอดภัย
นำไปสู่การทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ส่วน จุดที่ควรพัฒนา ประกอบด้วย 1)
สถานศึกษาบางแห่งยังกำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ และแผนงานไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม
ขาดการบริหารงานอย่างมีส่วนร่วมและขาดการนำผลการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกมาใช้ในการพัฒนา
สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม 2)
ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดการนำผลการนิเทศไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู
และยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูไม่ต่อเนื่อง 3)
สถานศึกษามีความพยายามในการสร้างเสริมความสามารถของตนเองในการเรียนรู้ของผู้เรียน
แต่แหล่งเรียนรู้ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้ง
สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
แต่ยังขาดการบูรณาการแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณ
ลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านการอาชีวศึกษา มีข้อค้นพบที่เป็นจุดเด่น ประกอบด้วย 1)
ทักษะและการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา 2)
สถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แหล่งเรียนรู้ สถานที่ฝึกงาน 3)
สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำนวัตกรรม (Innovation) สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และงานวิจัย
ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน จุดที่ควรพัฒนา ประกอบด้วย 1)
สถานศึกษาควรจัดเก็บข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาอย่างเป็นระบบและสอดคล้องตามกระบวนการ PDCA 2)
สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการทุกสาขาวิชาและทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง 3)
สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการกระบวนการพัฒนา
ปรับปรุงหลักสูตรหรือเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม

ดร.นันทา กล่าวเพิ่มเติมว่า ภาพรวมผลการประเมินคุณภาพภายนอกประจำปีงบประมาณ 2567
อยู่ในระดับที่น่าพอใจ
สถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐานซึ่งมีการดำเนินการตามเป้าหมายที่แต่ละสถานศึกษากำหนดไว้ในแผนพัฒนา
การร้อยละ 90 และมีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในทุกระดับการศึกษารวมมากกว่า 100 ตัวอย่างซึ่ง สมศ.
จะทำการรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อเผยแพร่หน้าเว็บไซต์ สมศ. www.onesqa.or.th
สำหรับให้สถานศึกษาที่สนใจเข้ามาศึกษา
และนำตัวอย่างที่เหมาะสมไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาของตนต่อไป

“สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สมศ. ยังคงยึดหลักการประเมินคุณภาพภายนอกตามนโยบาย “ลดภาระ เรียนดี มีความสุข” ของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และมุ่งเน้น 3 ประเด็นหลักเช่นเดิม คือ 1) การประกันคุณภาพภายนอกเพื่อการพัฒนา และยกระดับคุณภาพ (Quality Improvement) ไม่ใช่การประเมินเพื่อตัดสินว่าผ่าน หรือ ไม่ผ่าน แต่เน้นสะท้อนภาพความเป็นจริง พร้อมให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา 2) มุ่งลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดการไขเอกสาร และงดพิธีการต้อนรับต่างๆ และ 3) นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการประเมินตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อน รวมถึงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมิน” ดร.นันทา กล้าทิงทาย